

OBJEDINJENI ZAVRŠNI PROGRAMSKI IZVEŠTAJ NOVOSADSKE NOVINARSKE ŠKOLE
ZA 2007. GODINU

1. OPŠTA SITUACIJA U MEDIJSKOM SEKTORU

U 2007. Novosadska novinarska škola (NNŠ) delovala je u veoma složenim uslovima društveno-političke prakse. Kontroverzni i turbulentni parlamentarni izbori odložili su formiranje Vlade Srbije za gotovo pola godine, a time i implementaciju državnog i pokrajinskog budžeta čime je otežano funkcionisanje celog društva, pa tako i medijskog, ali i nevladinog sektora. Prema Zakonu o radiodifuziji to je bila godina u kojoj je trebalo da bude završen proces vlasničke transformacije i dodele dozvola za emitovanje radijskih i televizijskih programa na lokalnom, regionalnom, pokrajinskom i nacionalnom nivou i da na taj način bude dovedeno do kraja uređivanje medijskog sektora Srbije. To je podrazumevalo i velika pomeranja u profesiji. Predviđanja su nagovještavala da bi nekoliko hiljada novinara moglo ostati bez posla. Posebno su ugroženi višejezički mediji uglavnom neadekvatnom privatizacijom opštinskih emitera u višenacionalnim sredinama. Krajem 2007. kao rezultat navedenog privatizacija je zaustavljena dok se ne definišu adekvatnija rešenja.

Ovako složena situacija u medijskom sektoru doprinela je da uslovi rada NNŠ - nevladine organizacije čiji je cilj podizanje profesionalnog standarda medija u multikulturalnom regionu, budu veoma otežani i obremenjeni nepovoljnim dnevnopolitičkim kontekstom.

2. REALIZOVANI SADRŽAJI

NNŠ je u 2007. realizovala više od trideset većih projekata iz svih oblasti kojima se ova regionalna nevladina organizacija bavi: od edukativnih preko tribina, produkcije do istraživanja i izdavaštva.

Nekoliko stotina direktnih participanata prošlo je kroz programe NNŠ, istovremeno još je na hiljade onih koji su bili indirektni korisnici implementiranih projekata u 2007. čime se NNŠ i dalje može smatrati, uprkos svim teškoćama, jednom od najučinkovitijih nevladih organizacija u regionu.

Analiza kapaciteta nevladinih organizacija INGOC, koju je sproveo ProConcept pozicionirao je NNŠ na 11. mesto u Srbiji, od 88 analiziranih organizacija u 2007. godini. Takodje, NNŠ značajno nadilazi prosek u

svim INGOC apektima i izdvaja se svojim organizacionim postignućima. Kada se INGOC rezultati uporede u regionu Vojvodine, vidljivo je da NNŠ po razvijenosti svoje organizacione strukture daleko odskače u odnosu na prosek.

2.1 EDUKATIVNI PROGRAMI

Edukativni programi NNŠ u 2007. su redefinisani u kontekstu promena nastalih u obrazovnom sektoru Vojvodine već tokom 2006. (osnovani privatni i državni fakulteti za medije) i medijskom sektoru (smanjen broj elektronskih medija dodelom dozvola za emitovanje i privatizacijom opštinskih radio i TV stanica). Učinkovit prostor za svoju alternativnu edukativnu delatnost NNŠ je našla u kraćim intenzivnim programima tipa "učenje kroz rad" sa fokusom na mentorsku produkciju.

Na ovaj način medijske kuće koje šalju novinare na obuku kao rezultat dobijaju ne samo osobe osnažene novim znanjima i novinarskim veštinama, već i urađene priloge zahtevnijeg sadržaja i žanra, spremne za emitovanje. Medijske kuće su na taj način stimulisane da šalju novinare početnike na edukativne programe.

U prvoj polovini 2007. godine realizovan je redizajnirani kurikulum osnovnog edukativnog programa započetog krajem 2006, kao i kurikulum TV novinarstva u okviru Medijskog paketa Susedskog programa Danskog Ministarstva spoljnih poslova, koji je direktno odgovorio na potrebe tržišta za podizanjem profesionalnih kapaciteta.

NAZIV PROJEKTA: Osnove novinarstva

PODRŠKA: Danish School of Journalism, Norwegian Peoples Aid, Pokrajinsko izvršno veće Vojvodine

OPIS:

U februaru 2007, edukativni program Osnove novinarstva završila je 13. generacija polaznika.

Program je počeo u oktobru 2006, i trajao je pet meseci. U programu je učestvovao 21 polaznik. Rezultati dela edukativnog programa posvećenog štampanim medijima objavljeni su u On-line magazinu, može se naći na linku <http://www.novinarska-skola.org.yu/index.php?nav=magazin>

Nakon poslednjeg redakcijskog sastanka, mentori su evaluirali polaznike na osnovu sledećih kriterijuma: kvalitet teksta za štampani medij, relevantnost teme, poštovanje rokova predaje rada, sopstvena inicijativa. Prosečna ocena tekstova on-line magazina je 76,84%.

Rezultati dela edukativnog programa posvećenog radijskom novinarstvu su 8 radio paketa prosečnog trajanja 3 minuta. Prosečna ocena radio priloga 13. generacije je bila 80,15%. Prema mišljenju polaznika i mentora, najbolji radio paket je bio Zemlja živih – lečenje narkomanije, koji je ocenjen prosečnom ocenom 93,50%.

NAZIV PROJEKTA: TV Novinarstvo

PODRŠKA: Danish School of Journalism, Norwegian Peoples Aid, Pokrajinsko izvršno veće Vojvodine

OPIS:

Edukativni program TV novinarstvo je počeo odmah nakon završetka Osnova novinarstva i trajao je do maja 2007. Završna prosečna ocena za proizvedene TV pakete tokom rada sa radioničarima u malim grupama je 87,39%.

Učestvovalo je 20 mladih novinara. Polovina ih je već bila zaposlena u javnom servisu Vojvodine i lokalnim medijima, a još tri osobe osnažene znanjem i veštinama TV novinarstva su dobitne posao nakon završetka projekta.

NAZIV PROJEKTA: Izveštavanje o različitosti

PODRŠKA: Swedish Helsinki Committee

OPIS:

Uočeno je da mediji u Vojvodini ne neguju teme koje tretiraju položaj drugog i drugačijeg u nacionalnom, etničkom, jezičkom, rodnom, konfesionalnom smislu, kao i u odnosu na osobe sa posebnim potrebama. Stoga u okviru svojih edukativnih programa, ali i na posebno organizovanim treninzima, NNŠ podstiče senzibilizaciju novinara za ove teme.

Ovo je projekat u okviru kojeg su mladi novinari produkovali 8 radijskih i 6 televizijskih paketa koji su emitovani u javnom servisu Vojvodine i lokalnim emiterima. Učesnici na projektu su evaluirali ponuđene teme u okviru priprema za realizaciju paketa sa izuzetno visokom ocenom 4,76 (od 5 mogućih), način rada sa učesnicima projekta 4,35, i upotrebu vrednost stečenih znanja sa 4,37.

Evaluacijska komisija (mentor i fokus grupe kao nezavisna eksterna evaluacija sa stanovišta recipijenta medijskih poruka) celu radijsku produkciju su ocenili sa 80,15% (maksimum je 100%), a televizijsku sa 55 bodova (maksimum 60 bodova) što se može smatrati izvanrednim rezultatima.

Ovim projektom je postignut najznačajniji cilj a to je da su mladi novinari okupljeni prema kriterijumu višejezičnosti (radijski i tv paketi su realizovani na srpskom, mađarskom i rumunskom jeziku) sarađivali, učeći i radeći zajedno. Oni su tako stekli uvid u probleme manjinskih skupina ali i rešili dileme većine u odnosu na manjine i sve to «upakovali» u atraktivnu novinarsku formu koju su nezavisni monitori okupljeni u fokus grupama veoma visoko ocenili što je učesnicima u projektu bila dodatna satisfakcija.

2.2.TRENINZI I PRODUKCIJA

Posebno bogata aktivnost NNŠ u 2007. vidna je u oblasti treninga. Realizovano ih je ukupno dvadesetak i to različitog trajanja, tema, rezultata, uzrasnih grupa, kao i profesionalnih kapaciteta njihovih učesnika što sve usložnjava projektni menadžment.

NNŠ je posvetila posebnu pažnju temama koje plasirane u medijima na adekvatan, moderan, zanimljiv način, doprinoseći javnom zagovaranju promena u društvu, bilo da je reč o poboljšanju statusa marginalizovanih grupa ili ukazivanju na pitanja iz oblasti zaštite čovekove okoline, odnosno bolje organizacije svakodnevice.

NAZIV PROJEKTA: Treninzi za mlade novinare i studente

PODRŠKA: Konrad Adenauer Stiftung (KAS)

OPIS:

Održano je šest treninga za mlade novinare i studente u okviru medijskog programa NNŠ i Fondacije Konrad Adenauer. Obrađene su dve velike teme (izveštavanje o izborima i Computer Assisted Reporting) i to sa izuzetnim učinkom. Učesnici su bili polaznici NNŠ i novinari lokalnih medija.

NAZIV PROJEKTA: Zelenergija

PODRŠKA: European Agency for Reconstruction (EAR), Opština Srbarban, Victoria Group

OPIS:

Realizacija javne kampanje za promociju alternativnih i obnovljivih izvora energije uz edukaciju novinara i produkciju podržala je Evropska komisija.

Uz Radio Novi Sad učestvovali su Radio Sombor, Radio Odžaci, Radio Subotica, Radio Zrenjanin, Radio Bečeј, Radio Srbobran, Radio Kovačica, Radio Far – Alibunar, Radio Sunce – Bela Crkva, Radio Stara Pazova i IN Radio - Novi Sad.

Projekat je finansirala EU, realizovala Evropska agencija za rekonstrukciju, a sproveo konzorcijum Centra za razvoj neprofitnog sektora i Fonda Centar za demokratiju, u okviru programa Fond za podršku civilnom društvu u Srbiji.

Rezultati: Producija 130 emisija na 5 jezika – srpski, mađarski, slovački, rumunski, hrvatski. Više od 880 emitovanja koji su dali preko 8,000 minuta (132 sata) programa koji je pokrio najveći deo Vojvodine.

NAZIV PROJEKTA: Alternativni izvori energije, mediji, javni interes i biodizel

PODRŠKA: South East European Network for Professionalization of Media (SEENPM)

OPIS:

Kao nastavak ovog veoma uspešnog domaćeg projekta Zelenergija, NNŠ je organizovala petodnevni trening za novinare iz celog regiona jugoistočne Evrope. Rezultati: 10 novinara iz Slovenije, Madjarske, Rumunije, Moldavije, Albanije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije imalo je priliku da stekne uvid u

značaj alternativnih i obnovljivih izvora energije i razmere potencijala koji postoje u regionu, kao i da identifikuju najbolje načine za izveštavanje o ovim temama.

NAZIV PROJEKTA: Od podeljenog društva do društva različitosti

PODRŠKA: Francuska ambasada Sarajevo, Central European Initiative, KAS

OPIS:

Media Plan Institut iz Sarajeva je u saradnji sa NNŠ realizovao modul Od podeljenog društva do društva različitosti: «Uloga medija u interreligijskom dijalogu». Modul se sastojao iz dva seminara obuke – jedan u Sarajevu i jedan u Novom Sadu, nakon čega je usledila produkcija jednočasovne radijske emisije.

NNŠ kao partnerska organizacija Media Plan Instituta je organizovala seminar u Novom Sadu «Uloga medija u interreligijskom dijalogu: iskustva iz Srbije» od 26. do 30. novembra 2007.

Cilj seminara u Novom Sadu je bio da se prikažu specifičnosti vojvođanskog multikonfesionalizma kroz različite aspekte – medijski, edukativni, zakonodavni uz predstavljanje religijske slike u Srbiji, stereotipa u izveštavanju o crkvama i verskim zajednicama u medijima.

U projektu je učestvovalo dvanaest novinara verskih i laičkih medija kao i studenata završnih godina novinarstva iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije.

Producijom jednočasovne radijske emisije «Magazin – jednak različit» završen je trosedmični edukacioni modul.

Na seminaru je takođe i pokrenut dijalog u okviru okruglog stola «Religijska slika u Srbiji i izveštavanje o religiji» na kom su učestvovali predstavnici crkava i dali prikaz i karakteristike izveštavanja.

U dijalogu su učestvovali predstavnici Srpske pravoslavne crkve, Rimokatoličke, Grkokatoličke, Adventističke, Pentakostalne, Slovačke evangeličke crkve, Katoličke crkve Slovaka, Islamske verske zajednice, predstavnik pokrajinskog Ombudsmana, asistent sa Teološkog fakulteta.

Deo seminara bio je posvećen i zakonodavnom aspektu (Kontroverze Zakona o crkvama i verskim zajednicama Republike Srbije) kao i karitativnoj ulozi crkava (Centar za lečenje narkomanije Manastira Kovilj, Zajednica Tau).

Svoj rad su predstavili Radio Marija, Ekumenska humanitarna organizacija (EHO), pokret Fokolari i pokret Taize.

NNŠ je organizovala posete verskim objekata u Novom Sadu, Sremskim Karlovcima i na Petrovaradinskoj tvrđavi gde su učesnici seminara imali priliku da intervjuju crkvene predstavnike, kao i posetu Centru za duhovno lečenje obolelih od zavisnosti «Zemlja živih» u Vilovu i Adventističkoj gimnaziji.

Seminar u Novom Sadu je ocenjen veoma visoko – prosečna ocena je 4,41. (max ocena 5, min ocena 1). Organizovane ekskurzije – poseta Sremskim Karlovcima i Petrovaradinske tvrđave kao i poseta verskim objektima u Novom Sadu su ocenjene najvišim ocenama (4,80; 4,67).

NAZIV PROJEKTA: Upotrebojem jezika nacionalnih manjina u javnoj komunikaciji i njihovom učešću u jačanju prekogranične saradnje

PODRŠKA: King Badouin Foundation

OPIS:

U okviru regionalnog projekta Nacionalne manjine u funkciji jačanja prekogranične kooperacije i stabilizacije u regionu u kojem su učestvovali agencija "Stina" iz Splita, Mediaplan institut iz Sarajeva i NNŠ, u Novom Sadu je u oktobru organizovan seminar "Upotreba jezika nacionalnih manjina u javnoj komunikaciji i njihovom učešću u jačanju prekogranične saradnje" kao poseban doprinos javnom zagovaranju šire primene Evropske konvencije o zaštiti regionalnih i manjinskih jezika.

Na seminarima je učestvovalo 15 novinara iz ove tri države, i to iz štampanih medija, sa radija i TV.

NAZIV PROJEKTA: Dan u tvojim cipelama

PODRŠKA: US Embassy, Ecumenical Humanitarian Organization

OPIS:

U periodu od avgusta 2007. do decembra 2007. 23 mlade osobe (10 studenata NNŠ, 10 članova Novosadskog udruženja studenata sa invaliditetom i 3 člana Omladinskog kluba u Novom Sadu) su prošli obuku za produkciju TV paketa, kao i interaktivne kreativno edukativne radionice na kojima su bili uključeni u proces prevazilaženja svojih predrasuda prema osobama sa invaliditetom. U novembru je snimano i montirano 5 TV paketa o problemima sa kojima se susreću osobe sa invaliditetom u svakodnevnom životu, u trajanju od 3 minuta svaki. Ovi paketi su emitovani na 12 TV stanica širom Vojvodine, uključujući i javni servis Vojvodine.

Cilj projekta Dan u tvojim cipelama bio je da pospeši senzibilizaciju javnosti Vojvodine prema teškoćama sa kojima se svakodnevno susreću osobe sa invaliditetom, kroz produkciju trominutnih dokumentarnih filmova.

NAZIV PROJEKTA: NATO i Partnerstvo za mir – put u EU

PODRŠKA: Geneva Center for Democratic Control of Armed Forces (DCAF) i NATO

OPIS:

NNŠ se svojim projektima uključila i u kampanju za kvalitetnije izveštavanje o temama Evroatlantskih integracija, NATO, Partnerstva za mir i reformi sektora bezbednosti. Ova tema je već bila obrađivana sa uspehom prethodnih godina, a u 2007. je realizovano tri dvodnevna seminara (Novi Sad, Niš, Beograd).

Rezultati: 40 novinara lokalnih i regionalnih medija imalo je priliku da čuje izlaganja predstavnika NATO, Ministarstva odbrane i Ministarstva spoljnih poslova Srbije, Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga i Centra za civilno-vojne odnose o temama Evroatlantskih integracija i reforme sektora bezbednosti, kao i da razmeni sopstvena iskustva u radu na ovim temama.

NAZIV PROJEKTA: Obećanja

PODRŠKA: Friedrich Ebert Stiftung

OPIS:

Tradicionalno, NNŠ pred izbore organizuje seminare za novinare izveštače u okviru kojih se kreiraju i nove forme praćenja kampanje. U tom kontekstu realizovan je trening »Obećanja«. Uz podršku regionalne kancelarije fondacije «Konrad Adenauer», u decembru 2007. je održan edukativni seminar za novinare informativno-političkih redakcija medija iz cele Srbije. Novinari iz Bujanovca, Niša, Beograda i Novog Sada su prošli trodnevnu obuku o profesionalnom izveštavanju tokom predizbornih kampanja.

NAZIV PROJEKTA: Susreti novinarskih sekacija novosadskih srednjih škola

PODRŠKA: OSCE

OPIS:

U aprilu je organizovan, po šesti put, tradicionalni susret učenika i profesora koji su okupljeni u školskim novinarskim sekcijama. NNŠ je bila programski organizator ovog skupa, a domaćin je već tradicionalno Srednja škola unutrašnjih poslova – centar za osnovnu policijsku obuku u Sremskoj Kamenici.

Skupu je i ove godine prisustvovalo više od 60 novosadskih srednjoškolaca i njihovih profesora, a podržala ga je beogradска kancelarija OEBS.

Od jednodnevnog seminara za članove novinarskih sekacija do organizacije celogodišnjeg treninga sa radijskom produkcijom put je bio dug i komplikovan. Ali je projekt 2007. uspeo i ne samo to, već je i nadograđen u drugoj godini realizacije.

NAZIV PROJEKTA: Mladi mladima – hajde da radimo zajedno

PODRŠKA: National Endowment for Democracy (NED)

OPIS:

Projekat je realizovan u dva segmenta - prvi deo u periodu septembar 2006. – avgust 2007. a drugi deo u periodu septembar 2007 – jun 2008.

Cilj projekta je da se pruži podrška omladinskim redakcijama lokalnih, višejezičnih radio stanica, za produkciju radijskih emisija na većinskom i manjinskim jezicima koje će srednjoškolcima omogućiti da javno iznesu svoje mišljenje o temama koje ih zanimaju.

Učesnici u projektu su bili u prvom delu 20 srednjoškolaca, budućih mladih novinara iz 5 gradova u Vojvodini.

U projektu je učestvovalo i 5 lokalnih radio stanica: Radio Kula, Radio Zrenjanin, Radio Stara Pazova, Radio Subotica i Radio Beat Box iz Novog Sada.

Po jedan mentor sa svake od ovih radio stanica bio je zadužen za rad sa mladima; u drugom delu - 24 srednjoškolaca, budućih mladih novinara iz 5 gradova Vojvodine.

U projektu učestvuje i 6 radio stanica (uključujući i Javni servis Vojvodine). Po jedan mentor sa svake od ovih radio stanica je zadužen za rad sa mladima.

Aktivnosti i rezultati – 7 jednodnevnih seminara održanih u NNŠ i produkcija i emitovanje 50 emisija (svaka od radio stanica je proizvodila jednu emisiju, u trajanju od 30 minuta, mesečno. Emisije su na srpskom, mađarskom, slovačkom i rusinskom jeziku). Pošto svaka od radio stanica emituje svoj program na većinskom i bar jednom manjinskom jeziku, dobijeno je ukupno 3000 minuta emitovanog programa.

Realizacija drugog dela - novog ciklusa ovog projekta započela je trodnevnim kampom koji je održan u NNŠ, u oktobru 2007. Na ovom kampu, pored teorijskih predavanja i praktične obuke koju su prošli mlađi, budući novinari, svi zajedno su proizveli jednu radio emisiju u trajanju od 30 minuta, koja je emitovana na svim radio stanicama, učesnicama u projektu. Posle kampa, održana su i dva jednodnevna seminara, jedan u novembru i jedan u decembru. U 2007. godini proizvedeno je ukupno 12 emisija, plus jedna zajednička. To je ukupno 13 emisija u trajanju od 30 minuta svaka. Ovim dolazimo do 540 minuta emitovanog programa.

Kako bi bolje razumeli medije i pomogli učenicima da se snađu ne samo kao medijski konzumenti, već i kao kreatori medijskih poruka, NNŠ je za nastavnike i profesore organizovala niz seminara/treninga za koje je NNŠ dobila akreditaciju, drugu godinu zaredom od Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanje Republike Srbije. Ovi seminari su zasnovani na konceptu samoodrživosti uz podršku PIV sekretarijata za obrazovanje samo za škole iz nerazvijenih opština.

NAZIV PROJEKTA: Medijska svesnost

PODRŠKA: Danish School of Journalism, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje

OPIS:

Tokom 2007. godine održano je pet ciklusa seminara za prosvetne radnike. Program seminara je koncipiran tako da prosvetnim radnicima pruža osnovna znanja iz funkcionisanja više vrsta medija (štampa, radio, televizija, internet), osnova komunikacije i rada školskog medija. Kroz medijsko opismenjavanje do sada je prošlo 90 prosvetnih radnika.

Projekat je podržan od strane republičkog Ministarstva obrazovanja, pokrajinskog i gradskog Sekretarijata za obrazovanje.

Osim na obrazovni sektor NNŠ je proširila svoju delatnost i na obuku zaposlenih u drugim javnim službama u kojima je umeće komunikacije u najširem smislu izuzetno značajna veština. U okviru tih npora uspešno je realizovano nekoliko

NAZIV PROJEKTA: Trening za zaposlene u zatvorskim ustanovama

PODRŠKA: OSCE

OPIS:

Uz podršku beogradske kancelarije misije OEBS u novembru i decembru u Soko Banji, NNŠ je organizovala tri višednevna edukativna seminarra.

Prvi skup, «Trening za trenere», pohađali su predavači i vaspitači zaposleni u zatvorima cele Srbije. Sledeći skup «Upravljanje promenama» je bio namenjen upravnicima zatvora, a treći «Upravljanje vremenom» njihovim zamenicima.

2.3 KAMPOVI

NAZIV PROJEKTA: Snimi svoj identitet!

PODRŠKA: Norwegian National Agency

OPIS:

Bogato iskustvo u organizaciji medijskih kampova kvalifikovalo je NNŠ da učestvuje kao partnerska organizacija u međunarodnim projektima.

Centar za podršku ženama godine bio je domaćin međunarodnog projekta «Snimi svoj identitet (Shoot your identity)» u okviru programa Youth exchange. Nositelj projekta bila je NVO „Centar za mir“ (Narvik/Norveška), a realizaciju Projekta omogućila je Evropska komisija kroz finansijsku podršku Nacionalne agencije u Oslu.

Centar za podršku ženama tokom realizacije projekta oslanja se na vlastite resurse, logističku podršku i stručnu saradnju NNŠ (Novi Sad) i RTV VK (Kikinda).

Realizaciju projekta finansijski je pomogao i Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu IV AP Vojvodine.

Ključna tema projekta „Snimi svoj identitet“ bila je „Evropeizacija i/ili nacionalni identitet“ a glavno sredstvo izražavanja - kratka dokumentarna TV forma.

U projektu je okupljeno 26 učesnika iz 5 zemalja: Norveška/Narvik, Poljska/Lublin, Portugal/Lisabon, BiH/Mostar i Srbija/Novi Sad-Kikinda Zbog nemogućnosti da u okvirima promjenjenog termina za realizaciju projekta okupi svoj medijski tim, Hrvatska organizacija BaBe odustala je od učešća.

Angažovano preko dvadeset predavača, mentora, saradnika i volontera koji su tokom dvanaest dana bili na raspolaganju učesnicima. Rad je bio podeljen u dve celine u vremenu od 24. novembra do 6. decembra 2007. Tokom prvih 6 dana u Kikindi bile su realizovane različite radionice i predavanja čiji cilj je bio međusobno upoznavanje učesnika, razbijanje predrasuda (na nacionalnoj i etničkoj osnovi) kao i sticanje novih znanja u korišćenju dokumentarnog TV izraza.

Tokom 6 dana aktivnosti u Novom Sadu učesnici su razradili svoje ideje i realizovali 5 dokumentarnih filmova u kojima su se na različite načine bavili temom nacionalnog identiteta.

Obavezni deo programa bile su i nacionalne prezentacije na kojima su timovi prikazali osobenosti zemlje/grada iz koga dolaze, kulturu, običaje i hranu.

Jedan dan učesnici projekta proveli su u Beogradu. Bili su u prilici da upoznaju deo istorije i kulturne baštine Srbije kao i da posete Katedru za novinarstvo Fakulteta političkih nauka.

2.4 TRIBINE

NAZIV PROJEKTA: NNŠ - InfoPress

PODRŠKA: Konrad Adenauer Stiftung (KAS)

OPIS:

NNŠ je regionalni centar za razmenu informacija. Dugogodišnja saradnja sa fondacijom Konrad Adenauer, kancelarija u Beogradu, nastavljena je i u 2007. u okviru ovog projekta.

Cilj je informisanje novinara Vojvođanskih medija i pospešenje dijaloga o najaktuelnijim temama društveno-političke stvarnosti kao i unapređenje kvaliteta i profesionalnih standarda lokalnih medija.

Teme InfoPress susreta tokom 2007. godine bile su:

- Srbija posle izbora - kakvu vladu očekujemo?
- Pedagoška uloga vere u medijima
- Okrugli sto «Prilog javnoj raspravi o etičkom kodeksu RRA»
- U čijem je posedu naša zemlja?
- Kakav zakon o pokrajinskim i lokalnim izborima nam je potreban?
- Dele li partije državu?
- Vojvodina – izazovi u 2008.

NNŠ redovno prosleđuje medijima Vojvodine saopštenja sa InfoPress susreta. Izveštaji sa InfoPressa imaju široki odjek i mediji ih objavljaju u okviru centralno-informativno političkih emsija u najslušanijim i najgledanijim dnevnim terminima.

InfoPress susreti se transkribuju i u pisanoj formi dostavljaju medijima. Na taj način informacije postaju dostupne novinarima i široj javnosti.

Osim InfoPress susreta na kojima su novinari pozivani da bi izveštavali o aktuelnim temama, NNŠ je organizovala i tribine na kojima su se vlasnici, urednici i novinari informisali o stanju u medijskom sektoru.

NAZIV PROJEKTA: Legalno u etru

PODRŠKA: Pokrajinski sekretarijat za informacije

OPIS:

Reč je o seriji jednodnevnih seminara realizovanih u saradnji sa Media Art Service International i Izvršnim većem Vojvodine čiji je cilj upoznavanje medijskog menadžmenta i novinara sa aktuelnim temama od značaja za funkcionisanje elektronskih medija. Ovi seminari su pokazali kako uspešno mogu da sarađuju uprava, privatna produksijska i izdavačka kuća i nevladina organizacija intersno povezani na dobrobit svih aktera multikulturalno ustrojenog medijskog sektora Vojvodine.

NAZIV PROJEKTA: Izveštavanje o različitosti

PODRŠKA: OSCE

OPIS:

Ovaj okrugli sto imao je cilj da omogući urednicima medijskih kuća, da unaprede svoje izveštavanje o manjinskim grupama, međuetničkim odnosima i ljudskim pravima i na taj način doprinesu procesu boljeg razumevanja među ljudima.

Na okruglom stolu je učestvovalo 20 urednika/urednica i novinara/novinarki iz elektronskih i štampanih medija iz Srbije (TV Pirot, RTV Caribrod, RTV Zaječar, TV Leskovac, RTV Kragujevac, Radio Duck, Radio 021, Ruske slovo, Somborske novine, Kuliska komuna, Radio Victoria, Victoria info, Radio Stara Pazova, Radio Far iz Alibunara, Radio Zrenjanin, Radio Srbobran, Radio Sombor, TV Bačka) i Radio Banat-Link iz Temišvara. Skup je podržala Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju – OEBS, Misija u Srbiji.

2.5. ISTRAŽIVANJA

Istraživačka delatnost NNŠ fokusirana je na kvantitativno-kvalitativnu analizu sadržaja Javnog servisa Vojvodine i realizuje se već drugu godinu i u 2007. uz pomoć, pre svega, Pokrajinskog izvršnog veća, sekretarijata za informacije u okviru projekta monitoringa.

NAZIV PROJEKTA: Monitoring RTV Vojvodine

PODRŠKA: Pokrajinski sekretariat za informisanje, Danish School of Journalism, OSCE, FOD

OPIS:

Pokrenut je još u septembru 2006. kako bi se utvrdilo u kojoj meri programska produkcija Radio-televizije Vojvodine i njegova uređivačka politika odgovaraju zadacima i obavezama javnog servisa koji su ustanovljeni Zakonom o radiodifuziji, kao i modernim programskim standardima koje prihvataju javni servisi širom Evrope.

Ovaj projekat NNŠ realizuje se, osim uz podršku Sekretarijata za informacije Izvršnog veća APV, još i uz podršku Fonda za otvoreno društvo (FOD), Misije OEBS u Srbiji – Sektor za medije i Danske škole novinarstva. Monitoring RTV se odvija istovremeno na šest jezika: srpskom, mađarskom, slovačkom, rumunskom, rusinskom i romskom jeziku.

U 2007. godini, realizovana su četiri ciklusa monitoringa:

- 1) Januar - praćenje predizborne kampanje u informativnim sadržajima
- 2) April - informativni sadržaji

- 3) Jun - emisije za selo i TV magazini
- 4) Novembar - informativni, kulturni, verski i sportski sadržaji.

Opširnije o rezultatima monitoringa u publikaciji Medijska sfera - Javni servis Vojvodine (decembar 2007).

Može se smatrati da je ova publikacija nadmašila korpus Javnog servisa Vojvodine jer su ekspertski izveštaji uočili osnovne modele funkcionisanja javnih servisa i, što je još bitnije, na osnovu njih preporučili modele dobre prakse. To znači da je ovaj materijal veoma upotrebljiv za urednički menadžment svih elektronskih medija, a ne samo za RTV koji je bio predmet monitoringa.

Rezultati monitoringa su kontinuirano predstavljeni u vojvođanskim gradovima (Staroj Pazovi, Vršcu, Subotici, Kikindi, Novom Sadu, Zrenjaninu i Somboru). Cilj prezentovanja rezultata i zaključaka monitorovanja RTV je afirmisanje dijaloga o funkcionisanju javnog servisa Vojvodine. Veoma je važno da se građani motivišu i zainteresuju za medij čija osnovna uloga i jeste servisiranje informacija od javnog značaja. U maju 2007. je NNŠ održala javnu prezentaciju rezultata u Izvršnom veću AP Vojvodine na kojoj su prisustvovali direktori RTV-a, Programski odbor, urednici svih redakcija, kao i lokalni mediji Vojvodine. RTV je pokazao veliko interesovanje za objavljene rezultate i istakla njihov značaj u kreiranju programske šeme u narednom periodu što potvrđuju i rezultati novembarskog, poslednjeg monitoringa planiranog za 2007. Javne prezentacije NNŠ je organizovala uz podršku Sekretarijata za informacije Izvršnog veća APV i Fonda za otvoreno društvo.

2.6. IZDAVAČKA DELATNOST

Biblioteka Medijske reference u 2007. obogaćena je dodatnim on-line i štampanim izdanjima. Tokom 2007. otvorena je nova edicija NNŠ Medijska sfera Zbornikom ekspertskega tekstova nastalih na osnovu rezultata monitoringa RTV Vojvodine.

NAZIV PROJEKTA: Naša stvarnost i evropska iskustva II

PODRŠKA: Konrad Adenauer Stiftung (KAS)

OPIS:

Reč je o Zborniku tekstova sa okruglih stolova koje je tokom 2006. godine NNŠ organizovala u saradnji sa fondacijom Konrad Adenauer. U zborniku se nalaze izlaganja sa skupova: Novi izborni zakon; Srbija i Crna Gora- kako dalje? Građani i javni servis; Od referenduma do izbora.

NAZIV PROJEKTA: Javni servis- Monitoring transformacije RTV Novi Sad u Javni servis Vojvodine

PODRŠKA: Pokrajinski sekretarijat za informisanje, OSCE

OPIS:

Na osnovu monitoringa informativnih, kulturno-obrazovnih i predizbornih programa redakcija na šest jezika (srpskom, mađarskom, slovačkom, rusinskom, rumunskom i romskom) medijski eksperti, autori tekstova u ovoj publikaciji su analizirali podatke i napisali izveštaje.

Autori izveštaja:

dr Jovanka Matić (istraživačica Instituta društvenih nauka u Beogradu)

doc. Rade Veljanovski (docent na Fakultetu političkih nauka u Beogradu)

prof.dr Radivoj Stepanov (profesor na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu)

doc.dr Dubravka Valić Nedeljković (docentkinja na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu)

prof.dr Milena Šešić Dragičević (profesorica na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu)

Ivo Visković (profesor na Fakultetu političkih nauka u Beogradu).

Osim toga, u publikaciji su objavljeni i izveštaji fokus grupa na kojima su učestvovali monitori koji su pratili program i evidentirali podatke.

U izveštajima se, osim analize dobijenih podataka, nalaze i preporuke i instrukcije za moguća poboljšanja pojedinih delova programa.

NAZIV PROJEKTA: Javni servisi i privatni emiteri u službi građana

PODRŠKA: South East European Network for Professionalization of Media (SEENPM)

OPIS:

Ova publikacija sadrži izveštaje regionalnog monitoringa koje su napisali monitori iz četiri partnerske organizacije, odnosno ustanove: Mediaplan instituta iz Sarajeva, Fakulteta političkih znanosti iz Zagreba, Instituta za medije Crne Gore iz Podgorice i Novosadske novinarske škole.

Osim toga, u publikaciji je objavljen i transkript sa okruglog stola «Javni servisi i privatni emiteri u službi građana» koji je održan nakon obavljenog monitoringa i na kojem su autori u javnoj diskusiji prezentovali rezultate svojih istraživanja. Projekat je podržala Mreža za profesionalizaciju medija Jugoistočne Evrope.

2.7. NAGRADA

Novinar novosadskog dnevnog lista "Dnevnik" Igor Mihaljević dobitnik je godišnje nagrade za 2007. najboljem mlađom novosadskom novinaru koju 7. put dedeljuje NNŠ uz podršku Fondacije Konrad Adenauer.

Žiri u sastavu: Arpad Vicko, urednik u mađarskoj redakciji Radio Novog Sada, Tamara Skrozza, novinarka nedeljnika "Vreme" i Teofil Pančić, kolumnista dnevnog lista "Danas" i nedeljnika "Vreme" složili su se da je Mihaljević zaslужio nagradu za novinarstvo koje se zasniva na vrednostima istine, znanja i kritičnosti radi negovanja objektivnog i tolerantnog novinarstva.

Prema rečima člana žirija Teofila Pančića, nikada ranije nije bilo lakše ni jednostavnije doneti odluku jer se u tekstovima koje je Mihaljević objavljivao jasno vidi da sa lakoćom piše i o gradskim temama, reportaže sa koncerata ili zapise o životu u drugim sredinama.

Nagrada se naizmenično svake godine dodeljuje novinaru iz drugog medija. U 2008. godini biće dodeljena najboljem novinaru, mlađem od 30 godina, koji se bavi radijskim novinarstvom.

3. ZAKLJUČAK

U izuzetno složenom medijskom i društveno-političkom kontekstu NNŠ je u 2007. veoma uspešno realizovala oko 30 većih projekata čime se svrstava u grupu relevantnih nevladinih, neprofitnih organizacija sa izrazitim uticajem na sredinu u kojoj deluje. NNŠ se fokusirala u 2007. na podizanje profesionalnog standarda u medijima ne samo na teritoriji Vojvodine i Srbije već i regionalno, kao i na podizanje medijske svesnosti kod različitih ciljnih grupa (učenici, profesori, zaposleni u drugim sferama).

NNŠ je povećala svoje programske kapacitete, otvorila novu saradnju sa nevladinim organizacijama iz regionalne, kao i medijima iz cele Srbije. Aktivno učestvovala u promovisanju evropskih vrednosti u različitim oblastima: od ljudskih prava, preko ekologije, do osnaživanja medijskog menadžmenta za vlasničku transformaciju i konkurisanje za dozvole za emitovanje programa.

NNŠ je pokazala da ima senzibilitet za javni interes i da ume da plasira uspešno projekte na donatorskom tržištu, ali i da pokrene samoodržive projekte koji su odgovorili na neposredne potrebe regionalne.

Time je NNŠ, uprkos mnogobrojih teškoća i veoma složene društvenopolitičke situacije u 2007, otvorila drugu dekadu učinkovitog prisustva u medijskom sektoru ne samo Vojvodine i Srbije, već i cele jugoistočne Evrope.